

عنوان مقاله:

معیارهای خوانش محیط کالبدی برای نابینایان با تکیه بر اصول معماری پایدار

محل انتشار:

دوفصلنامه معماری و شهرسازی پایدار، دوره 11، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

علیرضا عینی فر - استاد گروه معماری، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

ندا رفیع زاده - دانشجوی دکترای معماری، دانشکده معماری، پردیس بین المللی کیش، دانشگاه تهران، کیش، ایران. مربی، معماری، مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

چکیده: نابینایان همانند سایر افراد باید بتوانند علاوه بر حضور مستقل و فعال در جامعه، از تسهیلات همگانی بهره مند شده و فضاهای شهری را آنگونه که هست درک نمایند. ولی امروزه توسعه بی رویه و به دور از برنامه ریزی شهرهای بزرگ و تنوع بصری گسترده، منجر به سردرگمی و عدم خوانایی محیط های کالبدی و فضاهای شهری برای افراد دارای محدودیت حرکت به ویژه نابینایان شده و با تضییع حقوق شهروندی آنها و عدم پایداری محیط، کاهش روز به روز سرزندگی فضاها و شهروندان را در پی داشته است. پژوهش حاضر در پی یافتن پاسخ این سوال است که معیارهای خوانش محیط کالبدی برای افراد نابینا با در نظر گرفتن اصول پایداری اجتماعی کدام است؟ از دیگر اهداف این پژوهش، ایجاد بستر کالبدی مناسب قابل درک است تا امکان حضور فعال نابینایان در فضاهای عمومی به منظور ایجاد فرصت های برابر و دسترسی بدون مانع، مستقل، راحت و ایمن به محیط کالبدی فراهم گردد. به منظور دستیابی به اهداف مذکور، با استفاده از روش تحلیل توصیفی و تحلیل محتوا با رویکرد استدلال قیاسی، عوامل موثر بر ادراک افراد نابینا، مفاهیم خوانایی و اصول پایداری اجتماعی و چگونگی کاربرد آن در طراحی محیط مصنوع تدقیق گردید و زمینه برای تهیه پرسشنامه ای متشکل از سوالات کیفی نیمه ساختاریافته هدفمند، جهت بررسی نیازهای نابینایان بصورت تصادفی و در گروه های مختلف سنی و تحصیلی در دو گروه جنسی زن و مرد فراهم شد. یافته های کیفی کسب شده از طریق نرم افزار کیفی مکس کیودا (MAXQDA) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته ها نشان می دهد که توجه به اصول پایداری اجتماعی در طراحی مانند خوانایی، ایمنی، بدون مانع بودن و قابل دسترس بودن محیط دارای کیفیت غیربصری، می تواند ادراک محیط را در نابینایان افزایش داده و امکان پذیری حضور فعال آنان را در فضاهای عمومی و شهری فراهم نماید. در نهایت، راهکارهای پیشنهادی به منظور اجرای اصول فوق ارائه گردید.

کلمات کلیدی:

خوانایی، ادراک، محیط کالبدی، نابینایان، پایداری اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2027268>

